

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Truyện Thơ

Tâm Minh NGÔ TẰNG GIAO

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Tôn giả A NA LUẬT

TRUYỆN THƠ:
Tâm Minh NGÔ TÀNG GIAO

Tôn giả A NA LUẬT

1- TUỔI THƠ KHÔNG LO LẮNG

A Na Luật được sinh ra
Ở trong vương tộc rất là nổi danh
Thật thà, hoạt bát, thông minh
Múa ca, âm nhạc quả tinh tinh thông
Nhưng vì sống mãi trong cung
Giữa nơi kín cổng cao tường quần quanh
Tuổi mười lăm, gần trưởng thành
Vẫn còn ấu trĩ không rành chuyện chi
Về đời sống ở ngoài kia
Phía ngoài xã hội xa lìa hoàng cung.

2- NÓNG LÒNG MUỐN XUẤT GIA

Khi Đức Phật về cố hương
Viếng thăm hoàng tộc, đạo vàng sáng soi
Mở lời giáo hóa giúp đời
Nên trong cung điện nhiều người theo tu.
A Na Luật lúc bấy giờ
Trưởng thành, cứng chạc, đã là thanh niên
Thế gian cuộc sống khắp miền
Chàng nay chín chắn hiểu thêm cuộc đời,
Lại thêm hoàng tộc bao người
Xuất gia tìm đạo đang khơi phong trào
Tâm hồn chàng cũng xôn xao
Để rồi quyết chí theo mau cùng đường.
Chàng tìm anh ruột của chàng
Tỏ bày ý chí mình đang mong cầu
Người anh cũng rất tâm đầu
Nhưng sau khi đã cùng nhau luận bàn
Người anh chiều ý của chàng
Nhường A Na Luật theo đường xuất gia.

A NA LUẬT

Nhưng còn trẻ, còn mẹ cha
Chàng cần xin phép để mà đi tu.
Ba lần xin, mẹ khước từ
Mẹ thương con trẻ quá ư mặn nồng
Rồi bà phương tiện bằng lòng
Nghĩ con sẽ chẳng thành công chút gì
Bảo con: “Đến rủ Bạt Đề
Nếu mà nó thuận ta thì mới ưng!”
Bạt Đề thái tử hoàng cung
Tương lai thừa kế quốc vương nước nhà
Làm sao có thể xuất gia
Mẹ chàng phương tiện nghĩ là khó xong.
Chàng không thắc mắc trong lòng
Tim Bạt Đề thuyết phục cùng xuất gia,
Bạt Đề nào có thiết tha
Sẵn bao phú quý vinh hoa cung vàng
Sẵn bao dục lạc thế gian
Để gì bỏ được để làm sa môn
Nhưng vì quý mến nhau luôn
Đôi bên tình bạn chí thân lâu đời
Nếu từ chối khó mở lời
Bạt Đề miễn cưỡng hoãn thời gian thôi:
“Bảy năm sẽ lẹ làng trôi
Xuất gia bạn gắng đợi tôi đi cùng!”
A Na Luật phải khổ công
Nằm nì thuyết phục mãi không ngại ngần,
Bảy năm giảm xuống dần dần
Cuối cùng còn lại thời gian bảy ngày
A Na Luật hoan hỉ thay
Bảy ngày chờ đợi lòng đầy xôn xao.

*

Thế rồi thời hạn qua mau
Cả hai người bạn rủ nhau lên đường
Cùng năm vương tử trong cung
Bảy người họp lại để cùng xuất gia
Hân hoan tới khu rừng già
Bỏ luôn y phục hoàng gia trên người,

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Ưu Ba Li giúp ngay thôi
Cạo cho sạch tóc xong xuôi tận tình
Bảy vương tử khoác vào mình
Cà sa đơn giản, tâm thành cùng đi
Tìm ra mắt Phật chốn kia.
Phật truyền họ phải cách ly bảy ngày
Ở phòng riêng, tĩnh tọa ngay
Để quên thân phận trước đây của mình
Từng là hoàng tộc cung đình
Rời cho làm lễ, trở thành sa môn.

3- CỤ TUYỆT LỜI CẦU HÔN

A Na Luật xuất gia xong
Học kinh, nghe pháp dốc lòng tu thân
Tỳ kheo trẻ vui vô ngần
Các điều Phật dạy chú tâm thực hành
Tham gia hoằng pháp nhiệt tình
Sống đời đạm bạc, chân thành, nghiêm trang.
Một hôm hành đạo qua làng
Không nơi am cốc để chàng nghỉ chân

A NA LUẬT

Gặp cơn giông bão bắt thần
Đành tìm tá túc nhà dân cận kề,
Căn nhà lớn rộng bốn bề
Chỉ còn cô gái trẻ kia ở nhà
Nết lẳng lơ, tính trắng hoa
Thấy thầy tu trẻ quả là đẹp trai
Cô bèn tán tỉnh mời chài
Vòng tay ôm ấp, mở lời cầu hôn.
Không hề xáo trộn tâm hồn
Chàng bèn nghiêm nghị mắng luôn cô nàng:
“Cô không biết xấu hổ chằng?
Thật vô lễ! Chẳng đoan trang chút nào!
Nhớ rằng sinh tử khổ đau
Thị phi, phiền lụy từ lâu bắt nguồn
Từ nơi tình dục dương trần!
Cô nên tự quán sát tâm niệm mình
Dập mau tắt lửa dục tình
Xa rời ám chướng, vô minh kiếp người!”
A Na Luật vừa dứt lời
Quả nhiên cô gái tức thời tỉnh ra

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Ăn năn, hổ thẹn vô bờ
Sau cùng khẩn thiết xin nhờ hồng ân
Xin thầy hướng dẫn cô luôn
Quy y tam bảo, thành tâm quay đầu
Và tu thân mãi về sau
Trở thành cư sĩ đạo màu tinh thông.

4- CÁI TẬT MÊ NGỦ

Một lần pháp hội thật đông
Đang nghe Phật giảng kinh trong thiền đường
Thầy A Na Luật mơ màng
Tinh thần mệt mỏi, mê man ngủ vùi
Phật nhìn xuống thấy vậy rồi
Ngài liền quở trách mấy lời uy nghi:
“Thầy A Na Luật dậy đi
Sao thầy ngủ gục u mê miệt mài
Giống như vỏ ốc bao ngoài
Ốc nằm trong vỏ ngủ vùi ngàn năm!”
Thầy nghe quở trách, ăn năn
Vội vàng quỳ lạy thành tâm thốt lời:
“Thế Tôn! Con biết lỗi rồi
Tội con nằm ngủ biếng lười ngu si

A NA LUẬT

Xin Thế Tôn lượng tử bi
Thứ tha cho kẻ mê si lần này
Suốt đời con nguyện từ nay
Mắt luôn thức tỉnh đêm ngày mãi thôi!”
Sau khi sám hối vậy rồi
Thầy bèn lập hạnh thấy thời lạ sao
Quyết không chịu ngủ chút nào
Ngày đêm chỉ chú tâm vào chuyện tu,
Vi không ngủ, mắt sưng vù
Sau bao ngày tháng quá ư nhọc nhằn.
Phật nghe tin đến khuyên răn:
“Thầy nên bỏ cách tu lầm đó ngay
Hạnh ‘không ngủ’ đó chẳng hay
Mắt cần giấc ngủ hàng ngày biết bao
Mắt mà không ngủ khác nào
Người không ăn uống làm sao sống còn!”
Thầy A Na Luật tạ ơn
Tạ lòng ưu ái Phật ban cho thầy
Nhưng vì lời nguyện trước đây
Nên thầy không muốn đổi thay ý mình
Ngày đêm rôt ráo tu hành
Không hề ngủ nghỉ, chí tinh thức luôn.

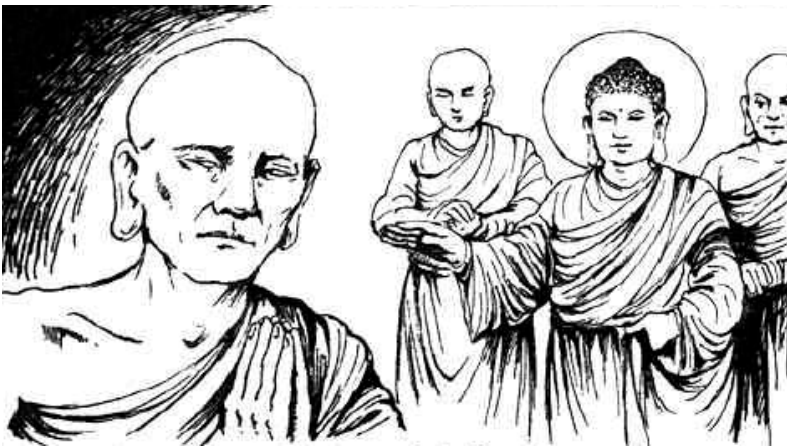

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Ít lâu sau thật đáng buồn
Thầy mù đôi mắt đâu còn thấy chi.

5- PHẬT GIÚP VÁ ÁO

Mắt mù sinh hoạt sớm khuya
Thầy A Na Luật muôn bề khó khăn
Không đi khát thực theo đoàn
Đành chờ chia sẻ thức ăn hàng ngày
Dù không lo lắng chuyện này
Nhưng còn về chuyện vá may áo quần
Vấn còn trở ngại vô ngần
Áo thầy thường mặc dần dần rách thối
Mắt mù không vá được rồi
Đến khi ba áo trên người tả tơi
Thầy đành chịu chẳng thốt lời
Mọi người thấy vậy tức thời tiếp tay,
Phật nghe tin cũng tới đây
Đích thân lo chuyện vá may giúp liền,
Thầy càng cảm động thêm lên
Khi nghe tiếng Phật nói bên cạnh mình
Thế là nước mắt long lanh
Mắt mù xúc động ứa nhanh đôi hàng.

6- CHỨNG THIÊN NHÃN THÔNG

Thầy tuy mù, chẳng thấy đường
Nhưng tâm trí vẫn vô cùng tinh anh
Sau khi áo vá tốt lành
Thầy A Na Luật quả tình vui thay
Phật thường lui tới dạy thầy
Tập tu thiền định hàng ngày cho chuyên
“*Kim Cang Chiếu Sáng*” phép thiền
Sau thời gian ngắn thầy liền chứng ngay
“*Thiên Nhãn Thông*”, sáng suốt thay
Mắt trời trông thấy đó đây tỏ tường
Những gì khuất mắt người thường
Thầy đều thấy được rõ ràng khắp nơi
Thấy gần xa, thấy trong ngoài
Thấy miền cực lạc cõi trời phương Tây
Thấy miền địa ngục lưu đày
Cho nên chợt tới một ngày không lâu
Thầy nhìn trong địa ngục sâu
Thấy nhiều phụ nữ đọa vào chốn đây
Thầy bèn hỏi Phật chuyện này
Phật lên tiếng dạy: “Xưa nay thường tình
Lòng từ với lại lòng tin
Nữ so nam giới quả nhiên hơn rồi

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Nhưng làm lỗi cũng dễ thôi
Vi ba tâm lớn hơn người phái nam:
'Ghét ghen, dục vọng, tham lam'
Nguyên nhân đọa lạc vì tâm xấu này!"

*

Thầy A Na Luật một ngày
Thành tựu quả thánh. Lành thay vô cùng!
Lại vừa chứng "thiên nhãn thông"
Trở thành đệ tử lớn trong giáo đoàn.
Tuy nhiên có một đôi lần
Thầy Xá Lợi Phất ân cần khuyên thêm:
"Thế Tôn từng dạy chớ quên
Đừng nên ngã mạn, đừng nên vọng cuồng
Và đừng giao động tâm luôn
Cả ba tâm đó phải mong diệt trừ
Mới không phiền não ưu tư
Mới mong giải thoát tới bờ thơm hương."

7- NIỀM AN LẠC NƠI NÚI RỪNG TỈNH MỊCH

Một thời đại chúng bất thường
Xảy ra tranh chấp vô cùng gắt gày,
Thầy A Na Luật lúc này
Thời đang hành đạo tại ngay trong rừng
Có hai vị khác tu chung
Cả ba hòa thuận, vô cùng thân nhau,
Anh em đồng họ từ lâu
Đều cùng ý hợp, tâm đầu thân thương
Cùng giao ước chỉ một đường
Tuân lời Phật dạy vững vàng tu thân
Cả ba chứng quả thánh luôn
Núi rừng tịch mịch khơi nguồn an vui.
Phật thăm, ghé tới tận nơi
Thấy ngay nếp sống tuyệt vời chốn đây
Thuận hòa, an lạc tràn đầy
Phật hoan hỉ gặp các thầy ngời khen.

A NA LUẬT

8- TRỘM CƯỚP QUY Y TAM BẢO

Thầy A Na Luật nhiều phen
Cũng đi hành hóa khắp miền xa xôi
Một hôm vừa tới một nơi
Thì trời lại tối, thầy thời dừng chân
Ra khu rừng vắng ở gần
Thầy ngồi chờ sáng, tĩnh tâm tọa thiền,
Bỗng đâu một đám cướp đêm
Bất ngờ xuất hiện ở bên bia rừng
Chia nhau của cải tưng bừng
Đang chia bỗng thấy thầy trong chốn này
Cướp bèn muốn giết thầy ngay
Mong không lộ chuyện bọn này cướp đêm
Nhưng thầy lên tiếng nói liền:
“Ta không sợ chết! Chớ quên một điều
Hành vi sai trái đã nhiều
Tuy không ai biết cũng đều hiểm nguy
Luật nhân quả báo ứng kia
Nhân nào quả nấy để gì thứ tha

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Sẽ nhiều thảm họa xảy ra
Tương lai đau khổ xót xa nào nề!”
Rồi thầy giảng pháp cho nghe
Những điều khuyên nhủ từ bi, thánh hiền
Lời vàng thấm đượm vang lên
Động lòng trắc ẩn cướp liền hồi tâm
Cùng nhau sám hối lỗi lầm
Đem đồ trộm cướp chia phần lâu nay
Trả về các khổ chủ ngay,
Ít ngày sau đó nhờ thầy dắt đi
Đến hầu Phật xin quy y
Sống đời lương thiện rất chi tâm thành.

9- TÁM ĐIỀU GIÁC NGỘ CỦA BẠC ĐẠI NHÂN

Thầy A Na Luật nhiệt tình
Trong việc hoằng pháp lợi sinh giúp người
Công phu tu học trong đời
Cũng luôn tinh tấn, Phật thời ngợi khen.
Một lần Phật dạy thầy thêm
Tám điều giác ngộ phải nên hành trì:
- Vô thường quán chiếu ngay đi
Để mà quyết chí xa lìa tử sinh
- Sống theo thiếu dục đời mình
Thân tâm tự tại đạt thành ngay thôi
- Sống vui đạm bạc đủ rồi
Mới mong trí tuệ con người phát sinh
- Siêng năng làm các việc lành
Não phiền, ma chướng diệt nhanh tức thì
- Thoát mau khỏi cảnh ngu si
Rồi đem học vấn mình đi giúp đời
- Người nghèo sinh oán hận thôi
Tinh thần, vật chất ta thời độ sinh
- Quyết tâm tiêu diệt tận tình
Diệt năm dục vọng khiến mình lìa than

A NA LUẬT

- Không cầu an lạc bản thân
Chúng sinh cứu độ phát tâm đại thừa.

10- TUỔI GIÀ

Thầy A Na Luật thuở xưa
Cuộc đời tu học rất ư huy hoàng
Thêm đời hành đạo rõ ràng
Ít ai ghi lại tỏ tường! Tiếc sao!
Thầy viên tịch ở nơi nao?
Lúc nào viên tịch? Ai đâu hay gì!
Có điều chắc chắn được ghi
Mọi người xưng tụng thầy khi ở đời
Là đệ tử lớn tuyệt vời
“Thiên nhãn đệ nhất” trong nơi giáo đoàn.

Tâm Minh Ngô Tăng Giao (5-2012)

Tham khảo:

“MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA PHẬT”
Nguyên tác Hán văn: Tinh Vân Pháp Sư
Dịch: Hạnh Cơ - Hiệu đính: Tịnh Kiên

Tranh vẽ:

“THẬP ĐẠI ĐỆ TỬ PHẬT THÍCH CA”
Lời: Thái Thuận - Tranh: Trường Quán